

Bieniak Janusz Stanisław

Data urodzenia: 1927

historyk mediewista, nauczyciel akademicki, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu od 1962 r.

Urodził się w rodzinie o korzeniach szlacheckich. W 1939 r. ukończył piątą klasę szkoły podstawowej w Toruniu, a w l. 1940–1942 dalsze dwie klasy w Bolimowie, i rozpoczął naukę w szkole handlowej w Warszawie, po czym przeniósł się na tajne komplety ogólnokształcące. W 1945 r. wraz z rodziną osiadł w Toruniu, gdzie w l. 1945–1946 uczęszczał do Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. S. Żeromskiego. Świadectwo dojrzałości uzyskał we wrześniu 1946 r. i zapisał się na studia prawnicze, a później historyczne na Wydziale Humanistycznym UMK. W l. 1946–1951 studiował historię średniowiecza i uzyskał dyplom magistra filozofii w zakresie historii. W l. 1949–1951 i 1957–1958 pracował jako nauczyciel historii w Małym Seminarium oo. Redemptorystów. Równocześnie (1951–1958) pracował w Muzeum Pomorskim w Toruniu, awansując na kierownika Działu Naukowo-Oświatowego i Działu Historii. W marcu 1958 r. powrócił na UMK i został zatrudniony w Instytucie Historii na Wydziale Humanistycznym, na którym przeszedł kolejne etapy kariery uniwersyteckiej. Pracował tam do przejścia na emeryturę w 1998 r. W 1960 r. uzyskał stopień doktora i podjął studia nad wczesnośredniowiecznymi rodami szlacheckimi w Polsce. W 1968 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego w zakresie historii średniowiecznej oraz nauk pomocniczych historii. W l. 1984–1985 był wicedyrektorem do spraw dydaktycznych w Instytucie Historii i Archiwistyki UMK. W 1982 r. został profesorem nadzwyczajnym, a w 1991 r. profesorem zwyczajnym. W l. 1986–1998 był kierownikiem Zakładu Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii i Archiwistyki UMK. Od 1975 r. przez 25 lat kierował zespołem badawczym podejmującym studia nad społeczeństwem Polski średniowiecznej, w skład którego wchodził historycy kilku generacji reprezentujący różne ośrodki naukowe w Polsce. W l. 1986–1989 był członkiem Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa gen. Wojciechu Jaruzelskim. W l. 1969–1970 pełnił funkcję wiceprezesa, a od 1970 do 1973 r. prezesa Klubu Inteligencji Katolickiej w Toruniu. W 2010 r. został wyróżniony medalem „Lux et Laus”, przyznawanym przez Komitet Mediewistów Polskich za wybitne osiągnięcia w badaniach nad średniowieczem, a w 2022 r. honorowym członkiem TNT. Zmarł 28 lipca 2025 r. w Warszawie. Pochowany na Cmentarzu Prawosławnym (część katolicka) przy parafii św. Jana Klimaka w Warszawie (ul. Wolska 138/140).

Literatura:

1. *Venerabiles nobiles et honesti. Studia z dziejów społeczeństwa Polski średniowiecznej. Prace ofiarowane prof. Januszowi Bieniakowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin i czterdziestolecia pracy naukowej*, red. A. Radzimiński, A. Supruniuk, J. Wroniszewski, Toruń 1997.
2. Supruniuk A., *Prof. Janusz Bieniak – 90. urodziny*, „Głos Uczelni”, 2017, nr 11, s. 27–28.

Anna Supruniuk